

VERGİ SİRKÜLER

Sirküler Tarih: 22.5.2024

Sirküler No : 2024.17

Konu: Elektronik Defter Genel Tebliğinde değişiklikler yapılmıştır.

Özet: 21.05.2024 tarihli ve 32552 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No:4) ile;

- e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dâhil olmayan mükelleflerin uygulamaya dâhil edilebilmesi,
- Elektronik defter ve berat dosyalarının Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesine ilişkin süreçlerin etkinleştirilmesi amacıyla defter ve berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması/onaylanması ve Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesine ilişkin sürelerde değişiklik yapılarak,

➤ aylık yükleme tercihinde bulunan mükellefler için ilgili olduğu ayı takip eden dördüncü ayın 10 uncu günü sonuna kadar,

➤ geçici vergi dönemleri bazında yükleme tercihinde bulunan mükellefler için ilgili olduğu geçici vergi dönemine ilişkin geçici vergi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar

olacak şekilde yeni süre belirlenmesi ve bu kapsamda defter ve berat dosyalarının oluşturulma, imzalanma/onaylanma ve Başkanlık onaylı berat dosyalarının alınma sürelerinin gösterildiği tablonun güncellenmesi,

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Hizmetleri Ltd. Şti.

Adres: Küçükbakkalköy Mah. Vedat Günyol Cad. Defne Sok. No:1 Flora Residence K:7 D.98 (714-713) Ataşehir/İSTANBUL

Tel : 0.216.340 00 86

Fax : 0.216.340 00 87

E-posta : info@erkymm.com

www.erkymm.com

Bu sirkülerde yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM’ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.

- Elektronik defter ve berat dosyalarının Gelir İdaresi Başkanlığından bu hususta izin alan özel entegratörlerin veya yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarının ya da defter tutma hususunda 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yetki verilen meslek mensuplarının mali mührü ya da nitelikli elektronik sertifikası ile zaman damgalı olarak imzalanması/onaylanması ve bunlar tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenebilmesi için verilecek olan muvafakatnamenin Dijital Vergi Dairesi üzerinden de verilebilmesi,

hakkında açıklamalar yapılmıştır.

1. e-Defter dosyalarının oluşturulması ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesine ilişkin süreler

Bu Tebliğ ile Elektronik Defter Genel Tebliği'nin "e-Defter Dosyalarının Oluşturulması ve Berat Dosyalarının e-Defter Uygulamasına Yüklenmesi" başlıklı 4.3 bölümünde yapılan değişiklikle, e-Defter dosyalarının oluşturulması ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesine ilişkin süreler aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Özel hesap dönemini kullanan mükellefler, tabloda yer alan bilgileri, hesap dönemlerinin başlangıç ve bitiş aylarına uygun olarak dikkate alacaklardır.

Dönem	Aylık Yükleme Tercihinde Bulunması Halinde	Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yükleme Tercihinde Bulunması Halinde
Ocak	Mayıs ayının 10 uncu gün sonu	Ocak-Şubat-Mart
Şubat	Haziran ayının 10 uncu gün sonu	
Mart	Temmuz ayının 10 uncu gün sonu	
Nisan	Ağustos ayının 10 uncu gün sonu	Nisan-Mayıs-Haziran
Mayıs	Eylül ayının 10 uncu gün sonu	
Haziran	Ekim ayının 10 uncu gün sonu	
Temmuz	Kasım ayının 10 uncu gün sonu	Temmuz-Ağustos-Eylül
Ağustos	Aralık ayının 10 uncu gün sonu	
Eylül	Ocak ayının 10 uncu gün sonu	
Ekim	Şubat ayının 10 uncu gün sonu	Ekim-Kasım-Aralık
Kasım	Mart ayının 10 uncu gün sonu	
Aralık	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar.	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar.

Bu düzenleme, 2024/1 dönemi için oluşturulacak e-Defterlerden başlamak ve bu dönem ile bu dönemi takip eden dönemlere uygulanmak üzere 21/5/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2. e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu

Aynı Tebliğin “e-Defter Uygulamasına Dâhil Olma Zorunluluğu” başlıklı 3.2. bölümünün 3.2.6. numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere yeni fıkralar eklenerek aşağıdaki hususlarda açıklamalara yer verilmiştir.

2.1. İşi bırakıp daha sonra yeniden mükellefiyet tesis ettiren gerçek kişi mükellefler

e-Defter uygulamasına dâhil olduktan sonra veya dâhil olmak zorundayken işi bırakıp daha sonra yeniden mükellefiyet tesis ettiren gerçek kişi mükellefler, bilanço esasına göre defter tutma yükümlülüğünün bulunması halinde, işe başladıkları tarih itibarıyla e-Defter uygulamasına geçmek zorundadır.

2.2. e-Defter uygulamasına dâhil olan veya dâhil olmak zorunda olan bir gerçek kişi mükellefin ticaret şirketine dönüşmesi

e-Defter uygulamasına dâhil olan veya dâhil olmak zorunda olan bir gerçek kişi mükellefin ticaret şirketine dönüşmesi halinde, yeni kurulan ticaret şirketi de e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorundadır. Uygulamaya dâhil olma süresi hiçbir koşulda işlemin ticaret siciline tescil tarihini takip eden ayın başından itibaren 3 ayı geçemez.

2.3. Haklarında iflas kararı verilen mükelleflerin e-Defter hesapları

Haklarında iflas kararı verilen mükelleflerin e-Defter hesapları, iflas idaresi/dairesinin talebine istinaden kapatılabilir. e-Defter hesapları kapatılan mükelleflerin defterleri kağıt ortamında tutulmaya devam edilir. İflas kararının kaldırılması halinde söz konusu mükellefler yeniden e-Defter uygulamasına geçmek zorundadır. Bu durumda uygulamaya geçme süresi hiçbir koşulda işlemin ticaret siciline tescil tarihini takip eden ayın başından itibaren 3 ayı geçemez.

2.4. e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dâhil olmayan mükelleflerin e-Defter hesapları

e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dâhil olmayan mükelleflerin e-Defter hesapları, zorunluluğun başladığı tarih itibarıyla Başkanlık tarafından re’sen açılır ve durum mükellefe bildirilir. Bu bildirim yapılmamış olması mükellefin e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Bu mükellefler, e-Defter uygulamasına dâhil olmaları gereken tarihten itibaren kağıt ortamında defter tutamazlar, kağıt ortamında tuttıkları defterler hiç tutulmamış sayılır.

21/5/2024 tarihi itibarıyla e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dahil olmayan mükelleflerin e-Defter hesapları, Başkanlık tarafından mükelleflere yapılan bildirim tarihini takip eden ay başından geçerli olmak üzere re’sen açılır ve bu durum mükellefe bildirilir. Söz konusu mükellefler, bahse konu ay başından itibaren kağıt ortamında defter tutamazlar, kağıt ortamında tuttıkları defterler hiç tutulmamış sayılır.

3. Mücbir Sebep" halleri nedeniyle e-Defter zayi belgesi başvurusu

Aynı Tebliğin “7. Diğer Hususlar” başlıklı bölümünün 7.1. numaralı fıkrasında yapılan değişiklik uyarınca, e-Defter tutanlar, Vergi Usul Kanununda belirtilen "Mücbir Sebep" halleri nedeniyle e-Defter veya beratlarına ait kayıtlarının bozulması, silinmesi, zarar görmesi veya işlem görememesi ve e-Defter ve berat dosyalarının muhafaza edildiği e-Defter saklama hizmeti veren özel entegratör kuruluşlardan veya Başkanlıktan temin edilemediği hallerde, söz konusu durumların öğrenilmesinden itibaren tevsik edici bilgi ve belgeleri ile birlikte **30 gün** içinde (değişiklik öncesi 15 gündü) ticari işletmesinin bulunduğu yetkili mahkemesine başvurarak kendisine bir zayi belgesi verilmesini istemelidir.

4. e-Defterlere ilişkin ikincil kopya ile ilgili hükümlerin kaldırılması

Aynı Tebliğin “4.4. e-Defter Dosyaları, Berat Dosyaları ve Muhasebe Fişlerinin Muhafaza ve İbrazı” başlıklı bölümünün 4.4.1 numaralı fıkrasının (e) bendinin ilk cümlesinde yer alan “ikincil” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, son cümlesinde yer alan “ikincil kopyalarının” ibaresi “kopyaların” şeklinde değiştirilmiş ve (g) bendinde yer alan “ikincil” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Söz konusu (e) ve (g) bentlerinin yeni hali:

e) e-Defter dosyaları ile bunlara ilişkin berat dosyalarının ... kopyalarının, gizliliği ve güvenliği sağlanacak şekilde e-Defter saklama hizmeti yönünden teknik yeterliğe sahip ve Başkanlıktan bu hususta izin alan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemlerinde ya da Başkanlığın bilgi işlem sistemlerinde 1/1/2020 tarihinden itibaren asgari 10 yıl süre ile muhafaza edilmesi zorunludur. e-Defter ve beratların teknik yeterliğe sahip ve Başkanlıktan bu hususta saklama izni verilen özel entegratörlerin bilgi işlem sistemlerinde muhafaza usulü ile muhafaza edilmesi sürecinde e-Defter uygulamasına dâhil olan mükellefler ve özel entegratörler tarafından uyulması gereken genel, gizlilik ve güvenliğe ilişkin usul ve esaslar, Başkanlık tarafından hazırlanarak edefter.gov.tr adresinde yayımlanan "e-Defter Saklama Kılavuzu"nda açıklanır. e-Defter ve berat dosyalarına ait kopyaların bu fıkra uyarınca muhafazası için gerekli yükleme işlemlerinde bu Tebliğin (4.3.4) numaralı fıkrasında belirtilen süreler dikkate alınır.

g) e-Defter ve berat dosyalarının ... kopyalarının muhafaza işleminin Başkanlıktan izin alan özel entegratörlerin ya da Başkanlığın bilgi işlem sistemlerinde muhafaza edilmesi, mükellefin asıl e-Defter ve berat dosyalarının muhafaza ve ibraz ödevlerini ortadan kaldırmaz. Bu çerçevede e-Defter ve berat dosyalarının yetkili makamlara ibrazı öncelikle ilgili mükelleften yazılı olarak istenecektir. İlgili mükellef tarafından e-Defter dosyaları ile beratlarının yazılı talebe rağmen yetkili makamlara ibraz edilmediğinin veya edilemediğinin tevsikini müteakip, saklama hizmetini veren özel entegratörden Başkanlık aracılığı ile ya da muhafaza işleminin Başkanlık sistemlerinde yapılması halinde ise Başkanlıktan, resmi yazılı talepte bulunularak ilgili e-Defter ve berat dosyalarının ... kopyalarının ibrazı istenebilecektir. Bu suretle Başkanlık aracılığı ile özel entegratörden e-Defter dosyaları ve beratlarının ibrazı talep edildiğinde, ilgili özel entegratör ivedilikle (her hal ve şartta talebin tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süreyi aşmayacak şekilde) Başkanlığa talep edilen e-Defter ve berat dosyalarını ibraz etmek mecburiyetindedir. e-Defter ve berat dosyalarının saklama hizmeti verme konusunda Başkanlıktan izin alan özel entegratörlerin listesi edefter.gov.tr adresinde Başkanlık tarafından yayımlanır.

5. Tanımlar bölümünde yapılan değişiklikler

Aynı Tebliğin "2. Tanımlar ve Kısaltmalar" başlıklı bölümüne;

- "Nitelikli Elektronik Sertifika (NES)" ve "TÜBİTAK BİLGEM KAMU SM:" tanımları eklenmiş,
- "TÜBİTAK-UEKAE:" tanımı ise kaldırılmıştır.

Yeni eklenen tanımlar:

Nitelikli Elektronik Sertifika (NES): 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 9 uncu maddesinde tanımlanan ve yalnızca gerçek kişi mükelleflerce kullanılabilen elektronik sertifikayı,

TÜBİTAK BİLGEM KAMU SM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi Kamu Sertifikasyon Merkezini,

Saygılarımızla.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik

Hizmetleri Ltd. Şti.

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.